

Voorzitter,

Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid, Sociale rechtvaardigheid, Gelijkheid.

Dat zijn de vijf liberale principes waar de VVD op is gebaseerd, en waar mijn fractie bij deze algemene beschouwingen nader aandacht aan wil besteden.

Vrijheid is de basis van alles voor een liberaal. Vrijheid om te denken. Vrijheid om te denken wat je wil. Vrijheid om je uit te spreken. Vrijheid om je te organiseren. Vrijheid om iets te doen of te laten. Vrijheid om je lot in eigen handen te nemen. In maatschappijen waar dit mogelijk is, krijgen mensen de kans om persoonlijk te groeien, en wordt de maatschappij er als geheel beter van.

Verantwoordelijkheid komt voort uit vrijheid. Als iets mag, hoef je het nog niet altijd te doen. Als iets niet verplicht is, hoef je het niet altijd te laten.

Ieder mens kent de noden en problemen van zichzelf, en die van zijn naasten, het best, en is daarom zelf ook het meest geschikt om aan oplossingen voor die noden te werken. Dat is een belangrijke eigen verantwoordelijkheid die wij herkennen.

Maar er is ook een verantwoordelijkheid voor de medeburgers.

Mantelzorg, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven zijn mooie voorbeelden van mensen die verantwoordelijkheid voor hun medeburger genomen hebben.

Verdraagzaamheid wordt steeds belangrijker in onze maatschappij. Iedereen moet van de ander de ruimte krijgen om zichzelf te kunnen zijn, maar mag daarbij de ruimte van die ander niet onredelijk belasten. En iedereen moet aan de ander de ruimte bieden om die ander zichzelf te laten zijn, zonder daarbij de eigen ruimte onredelijk te moeten belasten. Het is tweerichtingsverkeer.

Dat alles is wel eens een moeilijke exercitie. Zeker nu de bevolking van ons land de laatste 80 jaar ongeveer verdubbeld is. Dit betekent letterlijk dat er voor iedereen persoonlijk minder ruimte beschikbaar is.

Maar bij verdraagzaamheid gaat het natuurlijk minder om beschikbare vierkante meters dan om de mentale instelling. De geestelijke ruimte die je een ander moet gunnen, maar die je ook zelf mag innemen, is veel belangrijker.

Sociale rechtvaardigheid, sommigen zouden het niet hebben gedacht, maar dat is ook een basisprincipe van de VVD. Burgers die helaas niet in staat zijn om voor zichzelf te zorgen, en waarvoor in de eigen kring geen oplossing te vinden is, moeten ondersteund worden.

Dat betekent overigens niet dat alles maar opgelost kan worden met meer en/of hogere uitkeringen. De wirwar van verschillende regelingen die in ons land ontstaan is, is voor weinig mensen nog te volgen, en schiet dus vaak zijn doel voorbij. Daarnaast creëert die wirwar vaak een armoedeval die het voor sommigen financieel heel onaantrekkelijk maakt om betaald werk te accepteren. En dat kan toch nooit de bedoeling zijn.

Gelijkheid betekent natuurlijk niet dat we allemaal precies het zelfde zijn. Dat zou leiden tot een uniforme 'mierenstaat', iets waar de VVD juist net niet voor is. Het gaat om gelijkwaardigheid, om gelijkheid voor de wet.

Alle individuen moeten in gelijke omstandigheden door de overheid gelijk behandeld worden. Dit geldt voor mensen net zo goed als voor bedrijven en andere organisaties. Dit gelijkheidsbeginsel is een van de belangrijkste beginselen van behoorlijk bestuur, en een hoeksteen van onze rechtsstaat. Zonder dit beginsel zijn we overgeleverd aan de willekeur van de autocraten.

Voorzitter,

u zult mogelijk denken: "Mooie principes, maar wat betekent dat nu in de praktijk?"

Vergun mij om hierna in te gaan op een aantal hoofdpunten van de voorliggende kadernota. Alle punten in detail aflopen is gezien de voor mij beschikbare tijd nu eenmaal onmogelijk.

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor onze medeburgers kijken wij altijd eerst naar de financiële positie van de gemeente als geheel. Want als die niet gezond is, ontvalt het fundament aan alle gemeentelijke plannen. Die positie lijkt tot op dit moment redelijk stabiel. Er zijn geen tekorten en het eigen vermogen kon de afgelopen jaren steeds versterkt worden. Overigens niet zo sterk als bij voorbeeld in Goes en Middelburg, waar de toename van het eigen vermogen vorig jaar wel heel veel meer was dan bij ons. Maar toch, ook bij ons versterking.

De VVD fractie ziet in de toekomst twee mogelijke bedreigingen voor deze stabiele financiële positie. De eerste hebben geen controle over, de tweede wel.

De eerste bedreiging is natuurlijk zo genaamde 'ravijnjaar'. Als dat plaatsvindt, zal er een grondige herschikking van onze financiën moeten plaatsvinden. Hier kunnen we dus enkel postactief optreden. We kunnen ons er wel proactief op voorbereiden, door nu al te inventariseren waar mogelijkheden voor zo'n herschikking liggen, en wat de eventuele consequenties ervan zijn.

Het zal u niet verbazen dat wij als VVD nu al willen aangeven dat wij de oplossing niet zien in een lastenverzwaring voor onze burgers en bedrijven.

De tweede bedreiging is de financiële uitkomst van het grootste project dat de gemeente tot nu toe ondernomen heeft, de bouw van de onderwijscampus. Hier hebben we als gemeente natuurlijk wel de controle over. Hier zullen we komende jaren steeds scherp moeten zeilen om te zorgen dat we niet halverwege vastlopen. Grote overheidsprojecten hebben immers nogal eens de neiging om fors de begroting te overschrijden. Toch geeft de gang van zaken tot nu toe vertrouwen in de goede afloop. Alles is nog binnen budget gebleven en de betrokken wethouders doen er ook alles aan om dat zo te houden.

Voor het overige, voorzitter, wil ik er op wijzen dat het drie jaar geleden afgesloten bestuursakkoord inmiddels een heel eind gerealiseerd is, en daar zijn de als VVD blij mee. Wij hebben het college bij de uitvoering ervan steeds gesteund, en zullen dat ook blijven doen.

Voorzitter, namens de VVD fractie dank ik iedereen die zich het afgelopen jaar direct of indirect heeft ingezet om het leven van onze inwoners beter te maken, en in het bijzonder de bodes.

Ik heb gezegd.